26/05/2020

Ομιλία Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου εις την Κυριακή του τυφλού

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

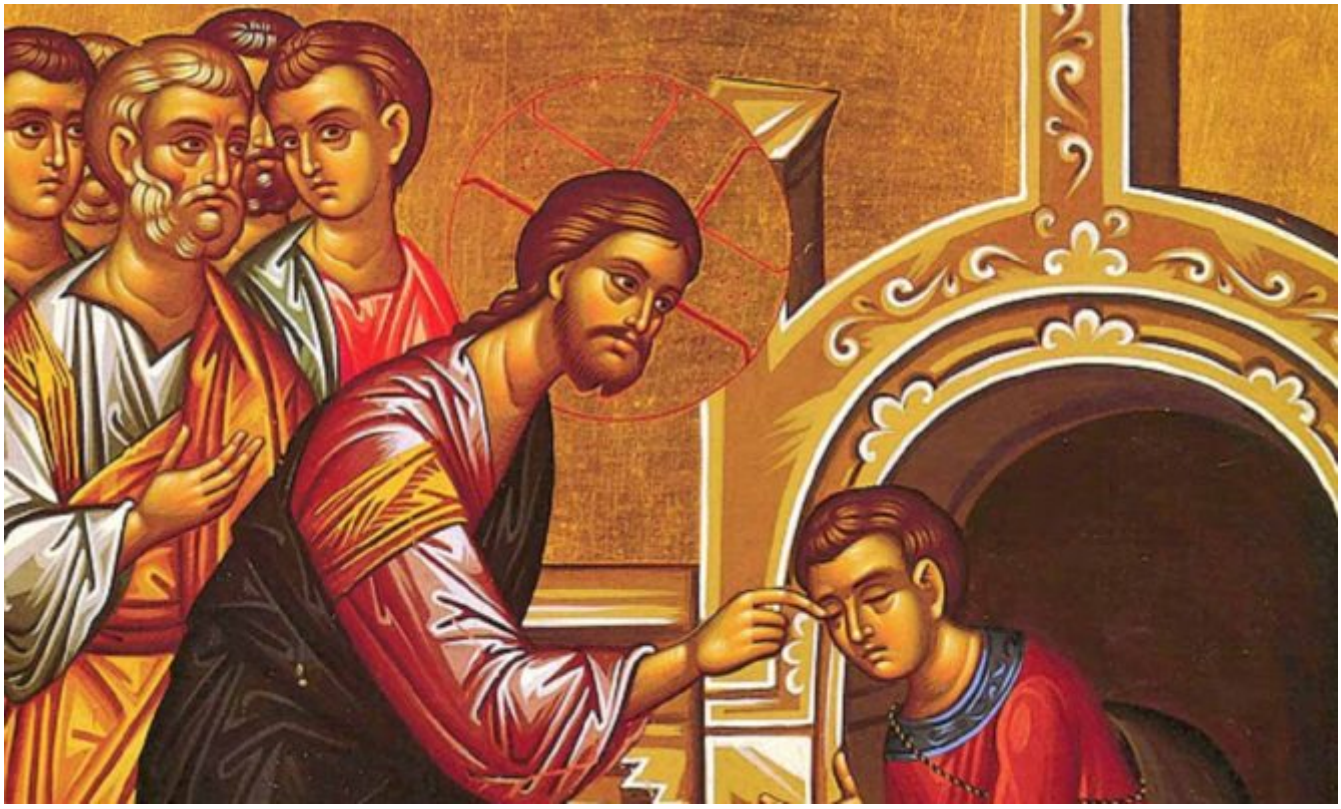

«Καί διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλόν ἐκ γενετῆς. Καί ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταί του, λέγοντες· Διδάσκαλε, ποῖος ἥμαρτεν, αὐτός ἤ οἱ γονεῖς του, ὥστε νά γεννηθῇ τυφλός;»

«Καί διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλόν ἐκ γενετῆς». Ἐπειδή εἶναι πάρα πολύ φιλάνθρωπος καί φροντίζει διά τήν σωτηρίαν μας καί θέλων νά κλείσῃ τά στόματα τῶν ἀχαρίστων, δέν παραλείπει νά κάνῃ ἀπό ἐκεῖνα πού ἔπρεπε νά κάνῃ καί ἄν ἀκόμη κανείς δέν τόν ἐπρόσεχεν. Αὐτό λοιπόν γνωρίζων καλά καί ὁ προφήτης ἔλεγεν· «Διά νά δικαιωθῇς μέ τούς λόγους σου καί νά νικήσῃς μέ τήν κρίσιν σου» (Ψαλμ. 50,6).

Διά τοῦτο λοιπόν καί ἐδῶ, ἐπειδή δέν ἐδέχθησαν τό ὑψηλόν νόημα τῶν λόγων του, ἀλλά τόν ὠνόμασαν καί δαιμονισμένον καί ἐπεχείρουν καί νά τόν φονεύσουν, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἀπό τόν ναόν, θεραπεύει τόν τυφλόν, καί καταπραύνων τήν ὀργήν των μέ τήν ἀπουσίαν του καί μέ τήν πραγματοποίησιν τοῦ θαύματος μαλακώνων τήν σκληρότητα καί τήν ἀσπλαχνίαν των καί κάμνων πιστευτούς τούς λόγους του· καί τό θαῦμα πού κάμνει δέν εἶναι τυχαῖον, ἀλλά τότε συνέβη διά πρώτην φοράν. Καθ ὅσον λέγει· «Ποτέ πρίν δέν ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξε κάποιος τούς ὀφθαλμούς τυφλοῦ

ἐκ γενετῆς» (Ἰω. 9,32)· διότι ἴσως κάποιος νά ἤνοιξε τούς ὀφθαλμούς τυφλοῦ, ἐκ γενετῆς ὅμως ὄχι ἀκόμη. Καί τό ὅτι ἐξελθών ἀπό τόν ναόν, ἦλθεν ἐπίτηδες νά κάνῃ τό θαῦμα γίνεται φανερόν ἀπό τό ἑξῆς· αὐτός δηλαδή εἶδε τόν τυφλόν, καί δέν προσῆλθε πρός αὐτόν ὁ τυφλός, καί μέ τόσην προσοχήν τόν εἶδεν, ὥστε καί εἰς τούς μαθητάς νά κάνῃ ἐντύπωσιν.

Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ λοιπόν ἔσπευσαν νά τόν ἐρωτήσουν· διότι, βλέποντες αὐτόν νά τόν βλέπῃ μέ τόσην προσοχήν, ἐζητοῦσαν νά μάθουν, λέγοντες· «Ποῖος ἥμαρτεν, αὐτός ἤ οἱ γονεῖς του;». Ἐσφαλμένη ἡ ἐρώτησις· διότι πῶς ἦτο δυνατόν νά ἁμαρτήσῃ πρίν γεννηθῇ; πῶς δέ, ἄν ἡμάρτησαν οἱ γονεῖς του, ἦτο δυνατόν αὐτός νά τιμωρηθῇ; Διατί λοιπόν ἔκαμαν αὐτήν τήν ἐρώτησιν; Πρίν ἀπό αὐτό τό θαῦμα, θεραπεύων τόν παράλυτον, ἔλεγεν· «Νά ἔγινες ὑγιής· μή ἁμαρτάνῃς εἰς τό ἑξῆς» (Ἰω. 5,14).

Αὐτοί λοιπόν ἀντιληφθέντες ὅτι ἐκεῖνος ἔγινε παράλυτος ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν του, τοῦ λέγουν· «Ἔστω, ἐκεῖνος ἔγινεν παράλυτος ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτημάτων του, δἰ αὐτόν ὅμως τί θά ἠμποροῦσες νά εἰπῇς; αὐτός ἥμαρτεν; Ἀλλά δέν ἠμπορεῖς νά τό εἰπῇς, διότι εἶναι τυφλός ἐκ γενετῆς. Μήπως ὅμως ἥμαρτον οἱ γονεῖς του; Ἀλλ᾽ οὔτε αὐτό, διότι τό παιδί δέν τιμωρεῖται διά τάς ἀδικίας τοῦ πατρός του» Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν, βλέποντες κάποιο παιδί νά εὑρίσκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, λέγομεν, «Τί θά ἠμποροῦσε κανείς νά εἰπῇ δἰ αὐτό; τί ἔκαμε τό παιδί»; χωρίς νά ἐρωτῶμεν, ἀλλά ἐκφράζομεν ἀπορίαν, ἔτσι λοιπόν καί οἱ μαθηταί, δέν τό ἔλεγον αὐτό τόσο ὑπό μορφήν ἐρωτήσεως ἀλλά ἀπορίας.

Τί ἀπαντᾶ λοιπόν ὁ Χριστός; «Οὔτε αὐτός ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς του». Αὐτό δέ δέν τό λέγει ἀπαλλάσσων αὐτούς ἀπό τάς ἁμαρτίας (Διότι δέν εἶπεν ἁπλῶς, «Οὔτε αὐτός ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς του», ἀλλά ἐπρόσθεσεν, «Διά νά γεννηθῇ τυφλός»), ἀλλά γιά νά δοξασθῇ ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ· ἡμάρτησε βέβαια καί αὐτός καί οἱ γονεῖς του, ἀλλά δέν προέρχεται, λέγει, ἀπό αὐτήν τήν αἰτίαν ἡ τύφλωσις.

Αὐτά δέ τά ἔλεγεν ὄχι γιά νά δείξῃ αὐτό, ὅτι δηλαδή αὐτός μέν δέν ἐτυφλώθη δἰ αὐτήν τήν αἰτίαν, ἐνῶ ὡρισμένοι ἄλλοι ἐτυφλώθησαν ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν αἰτιῶν, ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν τῶν γονέων των· καθ ὅσον δέν εἶναι δυνατόν ὐ ἁμαρτάνῃ ἄλλος καί νά τιμωρῆται ἄλλος. Διότι ἐάν τό παραδεχθῶμεν αὐτό, κατ᾽ ἀνάγκην θά παραδεχθῶμεν καί ἐκεῖνο, ὅτι δηλαδή ἡμάρτησε πρίν γεννηθῇ. Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν εἰπών, ὅτι «οὔτε αὐτός ἥμαρτεν», δέν ἐννοεῖ αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατόν ἐκ γενετῆς ὐ ἁμαρτήσῃ καί τιμωρηθῇ, ἔτσι εἰπών· «Οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ», δέ ἐννοεῖ αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατόν νά τιμωρηθῇ ἐξ αἰτίας τῶν γονέων του· καθ ὅσον διά τοῦ Ἰεζεκιήλ ἀναιρεῖ αὐτήν τήν σκέψιν «Ὀρκίζομαι εἰς τόν ἑαυτόν μου, λέγει ὁ Κύριος, ὅτι δέν θά λέγεται αὐτή ἡ παροιμία, οἱ πατέρες ἔφαγον ἄγορα σταφύλια καί ἐμωδίασαν τά δόντια τῶν παιδιῶν των» (Ἰεζ. 18,3΄2). Καί ὁ Μωϋσῆς δέ λέγει· «Δέν θά ἀποθάνῃ ὁ πατέρας ἐξ αἰτίας τοῦ υἱοῦ του» (Δευτ. 24,16).

Καί γιά κάποιο βασιλέα λέγεται ὅτι, γἰ αὐτό τό λόγο δέν τό ἔκαμεν αὐτό, φυλάσσων τόν νόμο τοῦ Μωϋσέως (Δ΄ Βασ. 14,6). Ἐάν δέ λέγῃ κάποιος, πῶς λοιπόν ἐλέχθη «Αὐτός πού καταλογίζει ἁμαρτίας γονέων εἰς τά τέκνα μέχρι τρίτην καί τετάρτην γενεάν»; (Δευτ. 5,9) ἐκεῖνο θά ἠμπορούσαμεν νά εἰποῦμεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὐτή δέν ἐλέχθη δἰ ὅλους, ἀλλά δἰ ἐκείνους πού ἐξῆλθον ἀπό τήν Αἴγυπτον. Αὐτό δέ πού ἐννοεῖ εἶναι τό ἑξῆς· Ἐπειδή αὐτοί πού ἐξῆλθον ἀπό τήν Αἴγυπτον εἶχον γίνει μετά τά σημεῖα καί θαύματα χειρότεροι ἀπό τούς προγόνους των πού δέν εἶδαν κανένα ἀπό αὐτά, τά ἴδια, λέγει, θά πάθουν πού ἔπαθον ἐκεῖνοι, ἐπειδή διέπραξαν τά ἴδια παραπτώματα. Καί τό ὅτι ἐλέχθη δἰ ἐκείνους θά τό διαπιστώσῃ κανείς ἐάν ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον τό χωρίον».